

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 541/2024
28.05.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Миролуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Бојане Пауновић, Биљане Синановић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА из др, због кривичног дела принуда из члана 135. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика и др, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА – адвоката Николе Јовановића, окривљеног Небојше Петковића - адвоката Драгослава Љубичановића и окривљених ББ и ВВ - адвоката Петра Тошића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Јагодини К. бр. 45/21 од 31.07.2023. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-735/23 од 25.01.2024. године, у седници већа одржаној дана 28.05.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви за заштиту законитости поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Јагодини К. бр. 45/21 од 31.07.2023. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-735/23 од 25.01.2024. године и то: браниоца окривљеног АА – адвоката Николе Јовановића у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 8) Законика о кривичном поступку, а браниоца окривљеног Небојше Петковића - адвоката Драгослава Љубичановића и браниоца окривљених ББ и ВВ - адвоката Петра Тошића у односу на повреде закона из члана 438. став 1. тачка 8) и 9) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених **ОДБАЦУЈУ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Јагодини К. бр. 45/21 од 31.07.2023. године окривљени Небојша Петковић, АА и ББ оглашени су кривим због извршења кривичног дела принуда из члана 135. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, а окривљени ВВ због извршења кривичног дела принуда из члана 135. став 2. у вези става 1. у вези члана 35. КЗ и осуђени и то:

-окривљени Небојша Петковић на казну затвора у трајању од 3 године и 3 месеца у коју му је урачунато време проведено у притвору од 31.01.2021. године до 08.11.2021. године и време проведено на мери забрана напуштања стана од 08.11.2021. године до 02.02.2022. године,

-окривљени АА на казну затвора у трајању од 1 године и 3 месеца у коју му је урачунато време проведено у притвору од 31.01.2021. године до 23.04.2021. године и време проведено на мери забрана напуштања стана од 23.04.2021. године до 02.02.2022. године,

-окривљени ББ на казну затвора у трајању од 1 године у коју му је урачунато време проведено у притвору од 31.01.2021. године до 23.04.2021. године и време проведено на мери забрана напуштања стана од 23.04.2021. године до 02.02.2022. године, и

-окривљени ВВ на казну затвора у трајању од 10 месеци у коју му је урачунато време проведено у притвору од 31.01.2021. године до 23.04.2021. године и време проведено на мери забрана напуштања стана од 23.04.2021. године до 02.02.2022. године.

Истом пресудом одлучено је о трошковима кривичног поступка и имовинскоправном захтеву оштећеног, а како је то ближе опредељено у изреци.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-735/23 од 25.01.2024. године одбијене су као неосноване жалбе јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Јагодини, бранилаца окривљених Небојше Петковића, АА, ББ и ВВ и пресуда Вишег суда у Јагодини К. бр. 45/21 од 31.07.2023. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости поднели су, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП браниоци:

- окривљеног АА – адвокат Никола Јовановић, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање, али пред потпуно измењеним већем;

- окривљеног Небојше Петковића - адвокат Драгослав Љубичановић, са предлогом да Врховни суд усвоји ванредни правни лек и побијане одлуке преиначи;

- окривљених ББ и ВВ - адвокат Петар Тошић, са предлогом да Врховни суд усвоји ванредни правни лек и сходно члану 492. став 1. тачка 2) ЗКП преиначи побијане пресуде.

Врховни суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку и, у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и бранилаца окривљених, налазећи да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је нашао:

Захтеви за заштиту законитости су неосновани и то: браниоца окривљеног АА – адвоката Николе Јовановића у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП, а бранилаца окривљеног Небојше Петковића - адвоката Драгослава Љубичановића и окривљених ББ и ВВ - адвоката Петра Тошића, у односу на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) и 9) ЗКП, док су захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног Небојше Петковића - адвоката Драгослава Љубичановића и окривљених ББ и ВВ - адвоката Петра Тошића, у

преосталом делу, недозвољени, а захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Николе Јовановића у преосталом делу нема законом прописан садржај.

У свим поднетим захтевима за заштиту законитости браниоци окривљених нумеришу битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП, коју образлажу наводима сличне садржине. Наиме, браниоци указују да је суд исправно проценио све доказе, односно недостатак доказа у смислу да друге радње „мимо оних из изреке пресуде“ које су набројане у оптужници неспорно нису поткрепљене доказима и да судеће веће није могло да осуди оптужене у том делу, али да је о томе морала формално бити донета и одлука (бранилац АА – адвокат Никола Јовановић), односно да суд није одлучио у целости о оптужби јавног тужиоца, а што је био дужан, како то налаже члан 420. ЗКП, те да како нема доказа да је окривљени Небојша Петковић извршио кривично дело које му је стављено на терет, суд је био дужан да донесе ослобађајућу пресуду (бранилац окривљеног Небојше Петковића - адвокат Драгослав Љубичановић), односно да је првостепени суд потпуно незаконито изоставио део оптужнице која се односи на период од 01.12.2017. године до 13.01.2021. године, а био је дужан да у целости одлучи о оптужби јавног тужиоца, у смислу члана 420. ЗКП и донесе ослобађајућу пресуду, јер није доказано да су оптужени учинили кривично дело (бранилац окривљених ББ и ВВ - адвоката Петра Тошића.)

Изнете наводе захтева Врховни суд оцењује као неосноване.

На наведену повреду закона одбрана окривљених указивала је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и у образложењу пресуде, на страни 4, став 4 и страни 5, став 1, 2 и 3, дао довољне и јасне разлоге, које Врховни суд у свему прихвата и, у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге упућује.

Поред изнетог, браниоци окривљеног Небојше Петковића - адвокат Драгослав Љубичановић и окривљених ББ и ВВ - адвокат Петар Тошић у поднетим захтевима за заштиту законитости означавају и повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, коју образлажу наводима сличне садржине и то да је првостепеном пресудом оптужба прекорачена на тај начин што је првостепени суд самоиницијативно додао општи елемент кривичног дела у виду силе, након чега је додао и претњу убиством, а што оптужницом није било стављено на терет овом окривљеном. Бранилац окривљених ББ и ВВ - адвокат Петар Тошић наведену повреду закона нешто прецизније образлаже, те наводи да је до прекорачења оптужбе дошло на тај начин што је првостепени суд окривљене осудио да су силом и претњом убиством принудили оштећеног да им да новац, те да је пресудом суд додао основни елемент кривичног дела принуда из члана 135. КЗ „силу“ који је јавни тужилац изоставио из оптужбе дана 19.06.2023. године, а након тога додао и „претњу убиством“, а што се оптужбом окривљенима не ставља на терет. Поред изнетог, суд је прекорачио оптужбу и на тај начин што се оптужницом окривљеном ВВ ставља на терет да је помогао окривљенима да из става 1 оптужнице - констатном силом и озбиљним претњама принуђују оштећеног, док је пресудом окривљени ВВ осуђен да је помагао окривљенима да силом и претњом убиством принуде оштећеног да им да новац.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховни суд оцењује као неосноване.

На наведену повреду закона одбрана окривљених указивала је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и у образложењу пресуде, на страни 3, став 3, 4, 5, 6 и страни 4, став 1, 2 и 3, дао довољне и јасне разлоге, које Врховни суд у свему прихвата и, у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге и упућује.

Бранилац окривљеног АА – адвокат Никола Јовановић такође у поднетом захтеву за заштиту законитости као разлог подношења захтева нумерише повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, као и повреду закона из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП, због којих повреда закона је подношење захтева за заштиту законитости дозвољено окривљеном преко браниоца, у смислу члана 485. став 4. ЗКП.

Међутим, како бранилац окривљеног АА – адвокат Никола Јовановић, даље у образложењу захтева не указује у чему се конкретно састоје битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) и 9) ЗКП, то је Врховни суд оценио да у овом делу поднети захтев нема законом прописан садржај, у смислу одредбе члана 484. ЗКП, која налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а што у случају истицања повреде закона (члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП), по налажењу овога суда, подразумева не само опредељење о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји, обзиром да Врховни суд није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се огледа повреда закона, на коју се захтевом указује.

У преосталом делу захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног Небојше Петковића - адвоката Драгослава Љубичановића и окривљених ББ и ВВ - адвоката Петра Тошића су недозвољени.

Наиме, именовани браниоци у поднетим захтевима за заштиту законитости, као разлог подношења захтева означавају и повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, а која повреда је законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца.

Међутим, образлажући напред наведену повреду закона браниоци окривљених у суштини указују на погршено и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП, наводима у којима износе сопствено виђење одлучних чињеница и сопствену генезу поступања окривљених критичном приликом, истовремено износећи оцену изведених доказа и то пре свега исказа оштећеног, као и саслушаних сведока, али и извештаја о лекарском прегледу, а све везано за догађај од 13.01.2023. године.

Међутим, повреда закона из члана 440. ЗКП, односно погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, није законом дозволjen разлог у смислу члана 485. став 4. ЗКП за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца, због чега је Врховни суд захтеве за заштиту законитости браниоца окривљеног

Небојше Петковића - адвоката Драгослава Љубичановића и браниоца окривљених ББ и ВВ - адвоката Петра Тошића, у напред наведеном делу оценио као недозвољене.

Из изнетих разлога, Врховни суд је, на основу одредбе члана 491. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 3) у вези члана 484. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић